

de definitieve erkenningen van Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete en Regionaal Landschap Zuid- Hageland

**Advies over de aanvraag tot definitieve erkenningen
van Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete en
Regionaal Landschap Zuid-Hageland**

Datum van goedkeuring	12 september 2013
Volgnummer	2013 37
Coördinator + e-mailadres	Anke Geeraerts, anke.geeraerts@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	n.n., n.n.

De heer Jeroen Nachtergaele
Wvd. Afdelingshoofd Beleid
Agentschap voor Natuur en Bos
Ferrarisgebouw
Koning Albert II Laan 20
1000 Brussel

Datum **12 september 2013**

Uw referentie **BL-AVES/RL
RLKGN/ERK/13-05798/LS
RLZH/ERK/13-05799/LS**

Onze referentie **01/L20/2013/732**

Betreft **Advies over de aanvraag tot definitieve erkenningen van Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete en Regionaal Landschap Zuid-Hageland**

Geachte heer Nachtergaele,

- [1] De Mineraad ontving op 2 en 3 juli 2013 uw adviesvragen betreffende definitieve erkenningen van Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete (RLKGN) en Regionaal Landschap Zuid-Hageland (RLZH). U stond aan de Mineraad een adviestermijn van twee maanden toe, overeenkomstig art. 6, §1, van het Besluit van de Vlaamse regering van 8 december 1998 inzake de voorlopige en definitieve erkenning van Regionale Landschappen (hierna: "Erkenningsbesluit").
- [2] In 2010 en 2011 adviseerde de Mineraad gunstig inzake de voorlopige erkenning van deze Regionale Landschappen (adviezen 2010|50 en 2011|13). Beide regionale landschappen voldeden toen aan de formele erkenningscriteria uit het Erkenningsbesluit, art. 4, en werden voorlopig erkend op 1 januari 2010 en 1 juni 2011. Aangezien regionale landschappen minstens 2 jaar voorlopig erkend moeten zijn, vooraleer ze definitief erkend kunnen worden (Erkenningsbesluit, art. 6, §4), kunnen deze regionale landschappen definitief erkend worden vanaf 1 januari 2012 (RLZH) en 1 juni 2013 (RLKGN). Met het voorliggend erkenningsdossier wordt deze definitieve erkenning aangevraagd.
- [3] De erkenningsdossiers zijn uitgebreid, maar goed gestructureerd en geïllustreerd. Net zoals bij de dossiers voor de voorlopige erkenning wordt in de leeswijzer een link gelegd tussen de criteria uit het erkenningsbesluit en het desbetreffende hoofdstuk in het erkenningsdossier, hetgeen de leesbaarheid en

beoordeling van het dossier in sterke mate verhoogd (hoewel de opsomming van de criteria in de leeswijzer van RLKGN niet volledig is).

- [4] De Mineraad oordeelt op basis van de dossiers dat beide Regionale Landschappen nog steeds voldoen aan de erkenningscriteria en illustreert dit aan de hand van tabel 1.

Tabel 1: Toetsing aan de erkenningscriteria uit het Erkenningsbesluit (art. 4-6)

Erkenningscriteria	Toetsing RLKGN	Toetsing RLZH
Rechtspersoonlijkheid bezitten.	RLKGN is een vzw.	Regionaal Landschap Zuid-Hageland is een vzw.
Een werkingsgebied hebben, zoals gedefinieerd in artikel 1, § 2, 4° van het Erkenningsbesluit.	RLKGN is een relatief groot regionaal landschap bestaande uit 17 gemeenten en gelegen in het oosten van de provincie Antwerpen. Het typische, dense netwerk van noord-oost-zuidwest gerichte beekvalleien met tussenliggende interfluvia en parallelle duinruggen vormt de geomorfologische ruggengraat van het regionaal landschap.	RLZH ligt in het zuidoosten van de provincie Vlaams-Brabant en strekt zich uit over negen gemeenten. De totale oppervlakte van het werkingsgebied van RLZH bedraagt 38.706 ha. Het werkingsgebied van RLZH komt in grote lijnen overeen met het stroomgebieden van Velpe en Grote en Kleine Gete en vormt dus een logisch hydrografisch geheel.
Ten minste 2 jaar bestaan en aantoonbare activiteiten ontplooiën, conform de doelstellingen zoals vermeld in artikel 2.	RLKGN werd opgericht in 2009.	RLZH werd opgericht in 2008.
Voorgedragen worden door de Bestendige Deputatie van de provincie binnen dewelke het Regionaal Landschap haar werkingsgebied of het grootste gedeelte ervan heeft of door minstens 3 aaneengesloten gemeenten die geheel of gedeeltelijk tot het werkingsgebied van het Regionaal Landschap behoren.	RLKGN wordt voorgedragen voor definitieve erkenning door de bestendige deputatie van de Provincie Antwerpen.	Op 02/05/2013 werd door de Bestendige Deputatie beslist om RLZH voor te dragen voor definitieve erkenning.
Beschikken over een AV samengesteld volgens de criteria in art. 4, §2, van het Erkenningsbesluit.	De AV bestaat uit 69 vaste leden met 18 vertegenwoordigers uit groep A (overheden), 19 vertegenwoordigers uit groep B (de conform het besluit van 3 juni 1992 erkende verenigingen), en 32 uit groep C (erkende landbouworganisaties, erkende verenigingen ter bevordering van toerisme en recreatie en erkende wildbeheerseenheden).	De AV bestaat uit 48 vaste leden met 20 vertegenwoordigers uit groep A (overheden), 13 vertegenwoordigers uit groep B (de conform het besluit van 3 juni 1992 erkende verenigingen), en 15 uit groep C (erkende landbouworganisaties, erkende verenigingen ter bevordering van toerisme en recreatie en erkende wildbeheerseenheden).
Beschikken over een RvB samengesteld volgens de criteria in art.	De RvB bestaat uit 54 stemgerechtigde leden waarvan 18 uit	De RvB bestaat uit 14 stemgerechtigde leden waarvan 5 uit

4, §3, van het Erkenningsbesluit.	groep A, 18 uit groep B en 18 uit groep C.	groep A, 5 uit groep B en 4 uit groep C.
Uitbrengen van twee landschapskranten per jaar.	Afgelopen 4 jaar werden landschapskranten uitgegeven telkens in het voor- en najaar. De kranten worden bus aan bus verdeeld in alle 17 gemeenten. De oplage bedraagt steeds 140.000 exemplaren (139000 brievenbussen en 1000 exemplaren voor losse verspreiding op activiteiten, abonnees van buiten het werkingsgebied, ...).	De krant verschijnt twee maal per jaar (april en september) en wordt bus aan bus verspreid in het werkingsgebied van RLZH. Stakeholders en geïnteresseerden van buiten de streek krijgen ze ook in de bus. Ze is verkrijgbaar op het secretariaat en op de info-stand van RLZH bij evenementen. De krant wordt op 46.000 exemplaren gedrukt.
Organisatie van minstens drie vormingsactiviteiten met minstens 25 deelnemers.	[Deze informatie staat niet in het erkenningsdossier maar werd wel teruggevonden in de jaarverslagen] RLKGN organiseerde in 2011-2012 respectievelijk 10 en 25 vormingsactiviteiten met minstens 25 deelnemers.	RLZH organiseerde tussen maart 2011 en maart 2013 18 vormingsactiviteiten met minstens 25 deelnemers.
Organisatie van minstens drie publieksactiviteiten met minstens 100 deelnemers.	[Deze informatie staat niet in het erkenningsdossier maar werd wel teruggevonden in de jaarverslagen] RLKGN organiseerde in 2011 en 2012 telkens 7 publieksactiviteiten met 100 deelnemers of meer.	RLZH organiseerde tussen mei 2011 en mei 2013 14 publieksactiviteiten met minstens 25 deelnemers.
Activiteiten en initiatieven ont-plooien of actief ondersteunen die de participatie van de doelgroepen en de bevolking aan het beheer, het herstel, de aanleg en de ontwikkeling van kleine landschapselementen en het natuurbehoud in elk van de verschillende gemeenten van het werkingsgebied bevorderen.	RLKGN organiseerde activiteiten en initiatieven die aansloten bij de doelstellingen uit het Erkenningsbesluit.	RLZH organiseerde activiteiten en initiatieven die aansloten bij de doelstellingen uit het Erkenningsbesluit.
Een boekhouding voeren, derwijze dat de aanwending van de subsidie van de Vlaamse Gemeenschap controleerbaar is.	De boekhouding en aanwending van de subsidies wordt uitgebreid toegelicht in een apart hoofdstuk.	De boekhouding en aanwending van de subsidies wordt uitgebreid toegelicht in een apart hoofdstuk.

- [5] De Minaraad verwijst naar haar recent advies over de jaarverslagen van de erkende Regionale Landschappen (2013|35) en vraagt om rekening te houden met de aanbevelingen in dit advies. Verder wenst de Minaraad nog enkele opmerkingen en aanbevelingen te geven op basis van de voorliggende erkenningsdossiers.
- [6] In adviezen omtrent de voorlopige erkenningen (adviezen 2010|50 en 2011|13) maakte de Minaraad enkele opmerkingen betreffende de bestuursorganen van beide Regionale Landschappen. Zo werd gevraagd om de zeer uitgebreide Algemene Vergadering en Raad van Bestuur van RLKGN te evalueren

en de efficiëntie van het bestuur te bewaken. Voor beide organisaties werd gevraagd om aanwezigheidslijsten van de bestuursvergaderingen toe te voegen en om een grotere betrokkenheid van Bosgroepen en landeigenaars bij het bestuur te faciliteren. Bij RLKGN maken ondertussen drie Bosgroepen deel uit van de AV; de landeigenaars werden (nog) niet opgenomen. De Raad van Bestuur is met één lid uitgebreid sinds de voorlopige erkenning van het Regionaal Landschap. Wat betreft RLZH, zijn beide organisaties niet opgenomen in de bestuursorganen. De Minaraad verwijst in dit opzicht ook naar haar advies 2013-36 van 4 juli 2013 inzake de definitieve erkenning van Regionaal Landschap Rivierenland, [4]: *"De Minaraad doet overigens opmerken dat de formulering van art. 4, §2, van het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 1998 tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen, niet dusdanig is dat de in die bepaling vermelde samenstellende doelgroepen alleen en exclusief de stemgerechtigde leden zouden mogen zijn van die algemene vergadering."*

- [7] Beide Regionale Landschappen zetten wel sterk in op samenwerking met de Bosgroepen. Zo zal in 2013 een gezamenlijk LIFE+ project aangevraagd worden, vindt er regelmatig overleg plaats en zijn de Bosgroepen betrokken als partners bij meerdere projecten (waaronder het project hagen en houtkanten). RLZH formuleert ook een visie omtrent de "boswerking" in het werkingsgebied in "synergie" met de Bosgroepen.
- [8] De Minaraad vindt het positief dat er nauw wordt samengewerkt met de Bosgroepen en verwijst verder naar haar recente advies naar aanleiding van de interne staatshervorming (2013|27) voor aanbevelingen omtrent de afstemming van taakstelling tussen beide organisaties. Aan RLKGN wordt gevraagd om wat betreft de bestuursorganen de efficiëntie te blijven bewaken: de bestuurstaken blijven volgens de raadsleden immers de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur en Algemene Vergadering en mogen niet gedelegeerd worden naar het Dagelijks Bestuur (2013|35).
- [9] In haar vorig advies omtrent de voorlopig erkenning van RLZH vroeg de Minaraad ook om meer aandacht te hebben voor de projecten omtrent recreatief medegebruik en natuurrecreatie. De Minaraad stelt vast dat met deze aanbeveling rekening werd gehouden door het uitvoeren van het terreinproject "recreatieve ontsluiting van de Getevallei" en de organisatie van meerdere recreatieve activiteiten.
- [10] RLKGN heeft momenteel vier projecten lopen rond soortbescherming (harkwesp, zwaluwen, vleermuizen en fauna-akkers). In de toekomst zullen deze soortbeschermingsacties grondig uitgebreid worden met mogelijkheden voor maar liefst minstens elf nieuwe projecten (steenuil, kleine en veldparelmoervlinder, solitaire bijen, grote gele kwikstaart, beekschaatsenrijder, gladde slang, adder, ooievaar en zwarte stern). RLZH heeft acties lopen rond zwaluwen, bestuivers, eikelmuis, kamsalamander en akkervogels. Deze acties zijn

vaak ingebed in de provinciale en gemeentelijke soortencampagnes zoals "Koesterburen".

- [11] De Minaraad stelt volgende zaken vast met betrekking tot deze projecten. Ten eerste overlappen deze projecten vaak met de taakstelling van organisaties zoals Natuurpunt en ANB waardoor er meestal intens met hen wordt samengewerkt. Ten tweede, merkt de Minaraad dat voor sommige lopende projecten een uitgebreid inventarisatie/monitoringsprogramma werd opgesteld (zoals vb. voor de harkwesp bij RLKGN, en akkervogels bij RLZH) terwijl dit voor andere soorten beperkter en sporadischer blijkt te zijn (vb. voor zwaluwen bij RLKGN). Ten derde, worden de werkingsmiddelen voor deze projecten vaak verkregen door (tijdelijke) Europese, provinciale of gemeentelijke projectsubsidies. Ten vierde, worden er vaak geen duidelijke doelstellingen geformuleerd.
- [12] De Minaraad staat achter het feit dat Regionale Landschappen in het algemeen zich inzetten voor het instandhouden van soorten (zoals ook bepaald in het Erkenningsbesluit, art. 2), maar vraagt om de efficiëntie, effectiviteit en duurzaamheid van deze projecten te evalueren in het licht van het beschikbare, vaak beperkte budget. Qua inhoud en selectie van soorten moeten Europese, Vlaamse en provinciale beleidsdoelen als leidraad dienen waarbij voldoende wordt afgestemd op het instandhoudingsbeleid in uitvoering van art. 36ter van het Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en natuurlijk milieu ("Natuurdecreet"). Qua methodiek, verdienen het opstellen van concrete doelen en te bereiken resultaten (op korte én lange termijn), het pro-actief betrekken van alle relevante actoren, het op voorhand uitwerken van een structurele opvolging van het project (zowel qua personeel en financiën) en een doordachte keuze van ecologisch verantwoorde focusgebieden (geen versnipperde aanpak) voldoende aandacht. Overlap met bestaande acties van andere actoren moet vermeden worden of er moet gekeken worden naar waar bestaande acties versterkt kunnen worden. De Minaraad merkt dat dit bij sommige projecten al op een degelijke en kwaliteitsvolle manier gebeurt, maar vraagt om bij alle projecten aandacht te hebben voor deze punten.
- [13] De Minaraad heeft verder geen noemenswaardige opmerkingen op de erkenningsdossiers. Aangezien aan de officiële erkenningsvereisten is voldaan, adviseert de Minaraad positief over de definitieve erkenning van Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete en Regionaal Landschap Zuid-Hageland.

Met hoogachting,

Bert De Wel

Voorzitter